

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 2 ori: Mercuria si Duminea,
Foi'a, candu concedu ajuto'iale. — Pretiulu:
pe 1 anu 10 fl., pe 1/2 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl.
v. a. pe unu anu seu 2 1/3 galbini mon. sunato'ria.

Anulu XXXIV.

Se prenumera la postele c. r., si pe la
DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr.
Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare pu-
blicare.

Nr. 21.

Brasiovu 25 13 Martiu

1871.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 25 Martiu 1871.

Poft'a de a domni preste poporul de rondu de o parte si iubirea libertatii si a perfecte egalitati de alta parte por'ta intre sene resbelu politicu prin lupta continua parlamentaria mai in to'te statele europene afara de Elveti'a si Belgi'a, dela 1860, pentruca petutindinea se lupta inca de ani reactiunea a veni er' la domnire exclusiva. Dela 20 Oct. 1860 reincepuse acesta lupta si in statulu austro-maghiaru cu incetulu si pe insielate, er' acum prorupse in Franci'a in resbelu facticu, care pote degenera intr'unu resbelu civile mistuitoriu. Indata dupa demisiunea si departarea min. Gambetta dela regimu republicanii democrati se cutrierara, ca i amenintia reactiunea aristocratica cu perderea influintei egalitare. Dupace democrati'a Parisului mai vediu inca si deciderea adunarei nationale din Bordeaux, ca siedintiele ei se se stramute nu la Parisu, garanti'a libertatii egalitare, ci la Versailles, apucara arma spre a opri reulu. — Inca la intrarea cea pro forma a prusianiloru (vr'o 40 mii) in Parisu redicasera parisianii baricade prin stratele si in giurulu caselor, unde erau incortelati germanii. Abia esira prusianii si in suburbiile Parisului Montmatre, Belleville si St. Antoine se redicara de nou baricade si se constituira democrati'a alegundu-si unu comitetu centrale de a lupta in contra reactiunei, avendu si tunuri vr'o 56, ce le ascunsesera dinaintea germaniloru. In 18 prorupse lupta si versare de sange, pentruca trupele franceze le luara o parte din tunuri si se arestara vr'o 400 insi. Insurgentii se rearuncara asupra trupelor si reluara 15 tunuri. Gard'a nationale libera la Belleville pe cei prinsii, er' armat'a incepu dupa acesta a fraternisa cu gard'a nationale. Gen. Vinoy cu 40 mii se retrase la Versailles. Thiers prin o proclamatiune anuncia, ca va intrebuintia sil'a armata spre a restabili ordinea; da' proclamu catra prefecti si primari, dechiarandu comitetulu centrale de rebelu si pe toti cei ce voru tiené cu densulu. Inversiuarea crescú. Doi generali Leconte si Thomas cadiura in lupt'a acesta impuscati de insurgenti la Montmatre, acesta o adeveresce si diurnalulu oficiale dandu desmentire scomotului, ca Thiers si ai sei vreu una lovitara de statu. Democrati'i inse republicanii, ma nici cei napoleonini nu mai credu apromisiuniloru aristocratii, de -si ar' pune sufletulu in palma, cum dice, der' nu face poporul romanu, ci insurgentii cuprinseser ospelulu orasiului proclamandu comuna. Comitetulu centrale emise apoi doue proclamatiuni, prin cari respinge invinuirea, ca insurgentii ar' fi turburatorii ordinei si conchiama pe 22 Martiu la alegerile comunali, dechiarandu, ca suntu resoluti a considera preliminariale de pace. Invita inse pe departamente a se alatura la capitale, amnestiasa criminalii politici si delicuentii si desfiintiaza to'te tribunalele martiali permanente ale armatei. Comitetulu centrale dice, ca elu, guberniulu, a tradatu Franci'a, de acea nu va odihni, pana candu lu va goni, candu apoi -si va depune mandatulu in manele poporului, ca se stabilésca adeverat'a republica democratica; der' pana atunci ocupa ospelulu Hôtel de Ville in numele poporului francesu.

Unu manifestu alu meriloru seu primariloru

parisiani cu deputatii arata poporimei, ca s'au cointelesu cu comitetulu centrale asupra propuneriloru: alegerea tuturoru siefiloru gardei nationale si alegerea consiliului municipale prin cetatiani, si ca, deca adunarea nationale va primi aceste propuneri e sperare, ca se va restabili ordinea. Insurgentii inse din Montmatre mai pretendu: alegeri generali; disolvarea adunarei nationale presente, conchiamaarea constituantei la Parisu, unde se se reintorne si regimulu; garantarea soldului gardei nationale pana la reapucarea lucrului. Nu mai e acesta o turburare locale, ci unu semnale republicanu, care se incinge preste to'ta Franci'a. Tocma primimu depesiele:

Londonu 22 Martiu. „Times“ repórta dela Parisu, ca Thiers intentionéza a isola Parisulu, poporimea respectabile e in contra insurectiunei. Gen. Vinoy organisaza aperarea Versailles-ului in contra atacarei eventuali din partea insurgentiloru. „Alta:

Brucsel'a 22 Martiu. Faime din Parisu dicu, ca Tuilleries, palatulu imperatului, a arsu. Placate rosie anuncia arestarea lui Thiers. Trupele din Lyon fraterniséza cu poporul. Se por'ta frica de multe parti, ca se va restaura dinasti'a napoleonina. — In Marsili'a agitatiuni vehementi. Se incinge o anarchia. — Adunarea nationale in Versailles votá starea martiale asupra Parisului. Inversiuarea cresce.

Parisu 22 Martiu. Adunarea din Versailles tramise pe Glais-Bizoiné la Parisu, ca se tracteze si se se invoiesca cu malcontentii. Totuodata adunarea nationale emise una proclamatiune, prin care se provóca cetatiani si poporul, ca se i de ajutoriu catu de poterosu pentru sustienerea ordinei. Gen. Chancy mergendu la Parisu fu prinsu de catra insurgenti. Rochefort fu morbosu forte, acum inse reapuca la poteri. Multi parisiani fugu la Brucsel'a. In arondisemente se organisaza gard'a nationale spre aperare.

Comitetulu centrale ceru dela banc'a francesa si dela cass'a Rothschild 5 milioane franci, din cari i se si pusera sub dispositiune 1,500.000. Eca urmarile luptelor de partite si de caste, der' aristocratii nu se infóra de nemica, numai se-si ajunga tient'a, deca ar' calca totu pe corpuri mor'te pana la scopulu luptei loru. —

Din Germani'a primimu telegram'a: Berlinu 23 Martiu: Militi'a (Landwehrmänner), care abia sosi in cerculu familielor loru, a si primitu er' ordine a se afla gata spre a se reintorce. — Ce va fi si acesta, dupa pace, pace ca vai de ea! —

Diet'a federale a Germaniei s'a deschisu prin cuventulu de tronu alu imper. Wilhelm, care dupa una telegrama accentua aceste: „Spiritolu germanu, cultur'a, moralitatea, constitutiunea imperiale si institutiunile ostatice ferescu pe unificat'a Germania de orce incercare de abususulu poterei sale. Germani'a respecta nedependinti'a tuturoru statelor si popólororu fia ele tari (Franci'a) fia debile (Danimarc'a). Germani'a va fi garant'a cea mai segura pentru pacea Europei.“ Imperatul a avutu satisfactiune deosebita, ca a scosu valóre votului Germaniei la pertractarile conferintelor din Londonu, care afara resultatu multiamitoriu. — Intre propusetiunile obvenitorie va fi si redactiunea constitutiunei imperiale, regularea si impartasirea statelor singurite la spesele imperiului, determinarea despre impartirea desdauarei de resbelu de catra Franci'a si mesurele privitorie la teritoriale reocupate.

— Bismark a pusu acum la cale pela inceputulu lui Mai una serbare de triumfu asupra Franciei, care se va tiené in Berlinu, si la care voru fi reprezentate si poteriile amice. Din Austro-Ungari'a, neprimindu acesta insarcinare c. Potocki, se va tramite cont. Károlyi, care fu internunciu in Berlinu; der' deca se resuscita reintorcea ostasiloru in Franci'a, nu se sci, deca va fi acea serbare de triumfu pleno titulu. —

Apropos cu cuprinsulu mesagiului de susu, cu to'te, ca Bismark se mai adresá cu una adresare confidentiale, memoriale si de recunoscintia catra Rusi'a, totusi acesta nu crede lui Bismark si nutresce neincredere pentru viitoriu, fiinduca diplomati'a rusésca incepe a se teme de perfidi'a politica: ca o va insiela diplomati'a lui Bismark, dupa cum fu to'ta lumea insielata de prusiani. Una corespondintia din Posen in „Breslauer Ztg.“ scrie, ca in schimbarea nóueloru depesie intre Prusi'a si Rusi'a a produsu nóue iritatiuni. Polonii dicu, ca politic'a bismarkiana esplotéza amicitia spre a nimici in fine pe amicul de eri. Asia facu cu Austri'a in 1864 in resbelulu danicu, ca-ce o esplota cu batalia dela Sadov'a. In 1866 simpathisá intocma cu Napoleon alu III., imbiandui anecsarea Luxemburgului si a Belgiei, ca se lu nimicésca la Sedan si Wilhelmshöhe. Rusiei inca nu i va merge mai bine, ca-ce ei va multiami in fine cu nimicirea domnirii la marea baltica, pe care o are de multu in bursunariu. Rusi'a prevede acestu periclu si de acea se si arméza prin o nóua organizatiune ostatica. —

Amicitia si protectiunea prusésca facia cu Romani'a o descrie „Nordd. Allg. Ztg.“, diurnalulu imperiale, candu dice: „ca scirea despre inchiarea preliminariloru de pace nicairea n'a casionatu o nedumerire si turbare atatu de mare, ca intre poporulu valachu alu Romaniei, citandu pe „Romanulu“ ca organulu rosiloru si alu min. presiedinte, ca s'ar fi esprimatu ca in deliriu cu dusmani'a catra Germani'a si cu tonu smintitu de simpathicu catra Franci'a, asia si to'te celalalte diurnale ale acestei natiuni consumate (verlottert), care prin tienut'a ei sub decursulu resbelului si au perdutu de multu to'te simpathiele in Germani'a (care nu le avea, de catu cu amicitia pentru a fi papatu).“ Si totu se mira scriitorulu, ca se facu acesta asia in contra asteptarei prusianiloru, mergendu mana in mana cu batujocuirea principelui. Asia si a perdutu Romani'a ceea ce n'a avutu nici odata: simpathi'a prusianiloru. —

Fagarasin. (Afaceri scolastice.)

In districtulu Fagarasiului se va tiené in 28 Martiu adunarea trimestrala a senatului scolasticu seculariu, decretatu prin legea ungrésca art. 38 din 1868. Precum se prevediuse din capulu loculu, adica indata dela infintiaarea acelu senatu seu consiliu scolasticu, elu pana acuma nu avu mai nimicu de lucru, din cauza, ca precum in acelu districtu de 82 mii suflete nu ecisite si n'a ecisistatu nici odinóra vreo scóla infintiata de statu, asia nu este nici scóla neconfesionale, care se fia fostu fundata seu de districtu seu de vreuna comuna; totu ce ecisite pe terenulu invetiamentului, este confesionale. Scólele primarie vechi ale fostului regimentu I rom., pre catu au fostu acelea nentiesci, au disparutu cu totul. In siedinti'a din 29 Martiu 1870 unulu din membrii romani ai senatului scolasticu formulá propunerea in scrisu, pentru infiin-

tiarea unei scólei primarie districtuale (höhere Volksschule) asia precum este aceea prevediuta la §§-ii 59 pana la 66 din lege, adica una scóla, la care acei scolari, cari voru fi invetiati cate 6 ani in scóla elementaria definita in §§-ii 44—58 se mai invetie inca cate trei ani spre a-si castiga cunoscintie cevasi mai intense in cele trei limbe ale patriei, in aritmetica si geometria cu deprinderi practice, in fisica si istoria naturale cu respectu la agricultura si la industria, in geografia si istoria patriei si cea generale, in elementele agronomiei, in cunoscintie despre legile fundamentale ale patriei, in comptabilitatea simpla, in gimnastica cu aplicare la eesercitiu militar si in cantari.

Propunerea aceea se dede comisiunei de cinci cu insarcinare cá aceea se-si dè parerea asupra ei, séu dóra numai precum dicu latinii „ut aliquid fecisse videamur“. Se pare adica, cá si cum insusi propunetoriulu nu ar' fi avut altu-ceva de scopu, decatu numai cá se impintene pe asia numitii „confesionalisti“ si pe comitetulu fondurilor regimentului, I cá dóra isi voru întórce facia si catra acestu districtu. Destulu, ca acea propunere adormi in totulu. Intr'aceea se aude, ca unu membru maghiaru ar' fi datu unu contraproiectu, prin care combatendu pe celu atensu mai susu, cere infiintarea de trei scóle agronomice anume in comunele Zernesci, Ohab'a si Voil'a.

Nu credemu, ca se va fi aflandu vreunu membru romanu alu senatului scolasticu, care se voiesce a se opune acestui proiectu venitu din partea un-gurésca; avemu inse mare curiositate a cunósce ratiunile, cu care acelu membru maghiaru alu senatului scolasticu combate infiintarea de scóle midiu-lóci si superióre pentru numitulu districtu. Preste aceea dorimu se vedemu cifra speselor, in care crede cineva, ca va conserva trei scóle agronomice in districtulu Fagarasiului. Scól'a agronomica (simpla, nu cá cea dela Altenburg) infiintata de curendu in Brasiovu si cea dela Bistriti'a, amendóue fórté medeste, ceru fiacare cate unu bugetu de patru mii de florini pe fiacare anu; asia déra trei scóle agronomice romanesce, cari costa la 12 mii fl. pe anu. Preste acésta comunele respective ar' trebui se dè gratis cateva jugere pentru economi'a de modelu, cum si ceva pentru asia numitulu fundus instructus.

Cu tóte acestea noi suntemu cu totu sufletulu pentru scóla agronomica romanésca, care se se fundeze chiaru in districtulu Fagarasiului. Éca la Clusiu-Monasturu fù intemeiata una un-gurésca de catra statu; universitatea sasésca votà sume considerabili pentru una scóla agronomica nemtiésca mare, cum si subventiuni pentru susu atensele dóue scóle agronomice filiali dela Brasiovu si Bistriti'a. De aici inse nici decum nu urméza, ca in Fagarasiu se nu mai fia si alte scóle de dómne-ajuta, si inca totu romanesce. —

Sibiu 23 Martiu. Dupa o desbatere generala infocata ce tienti dela 20—23 Martiu, in fine **proiectulu maioritatel** comisiunei conflucului cu 23 in contra la 20 voturi se primi singuru de base pentru desbaterea speciale. Dr. Lindner si Kein au fostu aprigi aparatori. —

Preparandi'a dela Naseudu si cea dela Dev'a.

Avui oca siune a me convinge atatu din con-vorbiri private, catu si din diuariale nóstre natio-nali, ca opiniunea publicului romanu despre aceste dóue institute in unele privintie e neesacta, in altele cu totalu smintita. Si fiinduca din premise false nu se potu nasce, decatu conclusiuni éra si false, si frecari sterpe si neplacute, pentru aceea cá fostu profesoriu la un'a si cá profesoriu actuale la cealalta, credu, ca asi lipsi de respectulu, ce lu datoiescu publicului romanu, intrelasandu si mai de parte a impartesi in ambele privintie adeverulu puru si simplu.

Incatu pentru preparandi'a dela Naseudu, unii credu, ca acestu institutu nationale mai ecsiste inca (vedi articulu dlui Iosifu Romanu despre au-tonomi'a besericea catolice, publicatu in „Fed.“). Aceia ade inca acuma, ca preparandi'a dela Naseudu apuse inca cu finea anului scol. 1868—9. Altii éra si suntu de parere, ca apunerea acestui institutu pedagogicu ar' fi a se aserie deadreptulu regimelui maghiaru de astadi. Spre a pune publi-culu romanu in pusetiunea de a judecá acésta in-trebare din adeveratulu seu punctu de vedere, fia amintitu, ca de si preparandi'a naseudéna se in-

totusi dotaiunea ei de 2360 fl. m. c. la anu se asemná din fondulu odinóra de demonturu alu regimentului granitariescu dela Naseudu, si inca fara scirea si invoirea proprietarilor. Acestia, redobandindu-si vechi'a loru autonomia, nu intrelasara a protestá in contra acestei mesuri cu tóta ener-gi'a, aratandu, ca nu e nici dreptu, nici justu, cá unu institutu cu menirea pentru dóue diecese se se sustiena din fondulu loru privatu, cu atatu mai pu-cinu, cu catu acestu fondu inca la desfiintarea regi-mentului se prefacú in fondu de stipendia pentru fii granitari, si locuindu unu tienstutu mun-tosu si sterilu, nu potura aduná averi materiali, si asia astadi se afla intr'o stare cu multu mai mi-sera, decatu „iobagii“ de odinóra.

Lungu timplu protestele aceste nu avura nici resultatu; venindu inse regimulu maghiaru, si in-sistandu granitarii la cererea loru, ministrulu Eötvös le facú in fine voi'a si dispuse, cá cu finea lui Maiu 1869 preparandi'a se se stérge de pre fon-dulu de stipendia, asemnandu totu odata pentru res-tulu acelu anu 2000 fl. v. a. din visteri'a sta-tului, inse cu espres'a adaugere, ca acésta se face odata pentru totudéun'a, ér' de aici incolo confesionalii se-si védia de preparandia. Atunci ordina-riatulu din Gherl'a crediú a fi sositu timplu spre a-si realisá o dorintia vechia, si in siedinti'a sa dela 24. Aug. 1869 aduse decisiunea, „cá pre-parandi'a diecesana pe venitoriu se se tiena in Gherl'a.“

Asia apuse preparandi'a dela Naseudu dupa o durata abia de 10 ani. Crediú a nu fi fara inte-resu, déca voiu amintí indata aici, ca congregatiu-neá districtului Naseudu, basata pre dreptulu isto-ricu si pre conventulu imperatescu, apoi pre multe alte argumente ponderósa, cerú inca in acelasi anu, cá ministerulu reg. de cultu si instructiune publica se infiintieze in Naseudu in loculu preparandiei con-fesionalii o preparandia de statu roma-nésca, pana acuma inse fara nici unu resultatu.

Cu privire la preparandi'a de statu din Dev'a, trebuie se marturisescu, ca romanii intempnara ac-estu institutu cu multa recéla, cá se nu dicu chiaru cu ura. Cu inceputulu acestui anu scol. se deschisera la acésta preparandia dóua cursuri peda-gogice, unulu extraordinariu de unu anu, si altulu

fientiá de regimu*) (in tomn'a anului 1858),

*) Actulu respectivu suna in originalu: „Nr. 27.337/4083. Zufolge Eröffnung des h. Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 10. November d. J., Z. 19.116 haben Se. k. k. apost. Majestät mit a. h. Entschliessung vom 26. October d. J. die **definitive** Errichtung einer gr. cath. Lehrerbildungs-Anstalt an der Hauptschule zu Nassod für die Diöcesen Alba Julia und Szamos-Ujvár mit dem einstweilen aus den von der k. k. Statthalterei bezeichneten Localfonds zu bedeckenden Geldaufwande jährlicher 2360 fl. C.-M. allergnädigst zu bewilligen und anzuordnen geruht, dass die Eröffnung ähnlicher Anstalten in Szamos-Ujvár und Blasendorf, wenn sie in der Folge sich noch als nothwendig darstellen sollten, dem Zeitpunkt vorzubehalten sei, wo die Bedeckung ihres Gelderfordernisses ohne Beiziehung des Staatsschatzes auf anderem Wege thunlich sein wird. — Das h. Ministerium hatte anfangs nach hierortiger Mittheilung vom 12. August d. J., Z. 18.216 die Absicht, die Präparandie zu Nassod nur vorübergehend, nämlich bis zur Errichtung von Präparandien an den beiden Bischofssitzen bestehen zu lassen; deswegen wurde auch in den a. h. Orts gestellten Anträgen für die Bestellung eines eigenen Präparandenlehrers in Nas-sod nicht vorgesehen, sondern nur darauf angerathen, dass eine gewisse Summe zu jährlichen Remunerationen für die bei der prov. Präparandie zu verwendenden Lehrer, und auf die Dauer des Bedürfnisses für jede der beiden Diöcesen Alba Julia und Szamos-Ujvár 12 Stipendien zur Hälfte mit 80, und zur andern Hälfte mit 50 fl., C.-M. zur Unterstützung dürftiger und fleissiger Lehramts-Candidaten bewilligt werden. — Nachdem es aber in-folge der a. h. Anordnung von dem Pro-visorium abzukommen hat, und die Präpa-randie zu Nassod mit dem beantragten jährlichen Gesamtaufwande von 2360 fl. C.-M. definitiv zu errichten ist, so wurde mittelst des Ein-gangs bezogenen Erlasses die k. k. Statthalterei auf-gefordert, nach gepflogenen Einvernehmen der ge-dachten Ordinariate bestimmte Anträge darüber zu stellen, wie der bewilligte jährliche Aufwand für die definitiv zu errichtende Präparandie zu Nassod am zweckmässigsten zu verwenden sei? namentlich a) etc. etc. Hermannstadt, den 3. December 1858. Für Se. Durchlaucht den Gouverneur, der k. k. Vice-Präsident: Lebzelteru.“

reglatu de trei ani. Cursulu de unu anu numera astadi — la 12 Martisoru — 4 maghiari si 2 ovrei, dér' nici unu romanu; anulu I alu cursului regulatu: 8 maghiari si 1, di unu romanu, dér' si acest'a fù primitu numai din motive de „oportuni-tate“, de órace recerintiele legali i lipsescu cu to-tulu. Acestu faptu e cu atatu mai batetoriu la ochi, cu catu tienstutu acest'a e locuitu aprópe mai numai de romani. Asia d. e. comitatulu Hunedórei are intre cei 189.000 de locuitori numai 6000 ne-romani (maghiari, ovrei, armeni etc.). Si acesti 183.000 de romani cu tóta lips'a cea mare de in-vetiatori bine cualificati nu suntu representati in preparandia cu nici unu elevu, ca-ci celu amentitu mai susu nu e din comitatulu acest'a, ci dela Oresti'a.

Nu voiu cercetá dupa caus'a acestei abtineri absolute, voiu dice numai atata, ca déca ea diace in fric'a de maghiarisare, specialu in temerea, ca eleviloru romani li se voru propune studiale un-guresce, apoi acésta temere e cu totulu nefundata. Antaiu si mai antaiu preparandi'a de statu din Dev'a are doi profesori romani, pre domnulu Candrea si pre subscrisulu, cari nici la „porunca“ nu voru propune un-guresce din acea cauza prea simpla, ca ei insisi nu posedu limb'a maghiara. Ei suntu meniti pentru propunerile romane din despartimen-tulu romanu. Ceialalti doi profesori ordinari, de nationalitate maghiara, au destulu de lucru in des-partimentulu maghiaru (unulu 25 de óre pe sep-temana). Profesorulu de musica e boemu si pro-pune chiaru si eleviloru maghiari — nemtiesce. Mai remane profesoriulu de gimnastica, carele inse vorbesce binisioru limb'a romana si o si practiséza la explicarile saritureloru si intorsetureloru sale. Ér. incatu pentru relegiunea, preparandi'a are pentru fiacare confesiune catecheti proprii, denumiti de or-dinariatele concernente, asia d. e. pentru confesiu-neá gr. or. pre rev. domnu prototopu locale Ioane Papiu. Cine déra se i maghiariseze? — Dér' se dicemu, ca tóte aceste suntu lucruri, ce se potu schimbá preste nópte. Bine, ecsista o garautia si mai mare. In siedinti'a senatului scolasticu alu comitatulu Hunedórei, tienstuta la 18 Febr. a. c., se cetí unu respunsu alu repausatulu min. Eötvös, urmatu la representatiunea acestui senatu din sie-dinti'a sa de asta tótna, si in carea se ceruse, cá eleviloru romani din preparandi'a din Dev'a se li se propuna studiale romanesce. *Ministrulu raspunde*, ca concede si — — demanda a se urmá in-tocma. Acestu respunsu fù primitu din partea membriloru romani cu multa bucuria, si unulu in-terpelá presidiulu, cum de nu aduse acésta resolu-tiune favoritória indata la cunoscintia publica, ca-ci atunci a buna séma s'ar fi insinuat si teneri ro-mani la preparandia. Presidiulu i aduse aminte de cunoscut'a rectificare de asta tótna, si de pre-lungirea terminulu de primire cu 15 dile. Acum membrii romani staruira, cá se se faca o nóua pu-blicatiune si se se primésca elevi si cu inceputulu semestrului alu doile. Presidiulu, cá se multia-mésca pre romani, se invoí si dispuse a se face „anunciulu“ publicatu dilele trecute in diuariale nó-stre politice, de si nu fara riscu propriu, ca-ci pri-mirea pentru semestrulu alu doile nu e prevediuta in lege.

Asia stá lucrulu, si e afara de tóta indoiél'a, ca candidatii romani, cari voru onorá acestu insti-tutu cu presentia loru, voru primí propunerile dela romani in limb'a romana; ca-ci noulu anuciú esí din iniciativ'a senatului scolasticu, si acestu corpu, in care e concentrata elit'a *inteligentiei* romane din comitatu, va scí portá grigia, cá cele apromise se se ecsesuteze din litera in litera. Acum e la can-didatii romani, a se folosi séu nu de acésta oca-siune favoritória. Candu nu m'asi teme, ca mi se va imputá arogantia séu egoismulu personale, eu unulu asi svatuf pre toti tenerii romani, cari voru a imbraciosiá carier'a invetiatorésca din indemnu curatu catra acésta chiamare frumósa, a nu stá nici unu momentu la indoiéla. Cuventulu lui Schmerling: „wir können warten!“ noi in cele sco-lastice nu lu potemu rostí. Avemu lipsa de inve-tiatori in genere, si mai mare de invetiatori buni, si spre a ni i castigá, trebuie dupa mine se folo-simu tóta oca siunea, ce ni se ofere fara periclu pen-tru natiune si beserica. Se nu uitamu: numai in-vetiatorii buni facu scólele bune. Cum e inveti-a-toriulu, asia e si scól'a. Invetiatoriulu póte dice cu totu dreptulu: „scól'a sum eu!“ Ér' scó-lele rele nu numai nu aducu folosale asteptate, ci causéza inca daune nereparabile, discreditandu la poporu institutiunea insasi; afara de acésta asupra scóleloru rele spendiura astadi inca si **sabi'a** para-grafulu 15 alu legei scolastice, si cine va fi atatu de tare, spre a nu tremurá dinaintea respunderi

despre scóele închise si invetiatorii deveniti — proletari!

Cu aceste nu voiu se dicu, ca natiunea se incete de a reclama dela statu infintierea de preparandie romanesci, si inca in numeru proportionatu cu cele 3 milioane de suflete romane; pana atunci inse, séu pana candu i va succede in altu modu a-si inmultí institutele pedagogice, pana atunci crédu, ca pre langa preparandiele nóstre confesionali, vomu fi si noi natiunei de óre care folosu, si eu unulu amu fostu si voiu fi pururea mandru, a i sierbí cu credintia si iubire.

Basilii Petri m/p.,
prof. ord. la prepatandi'a din Dev'a.

UNGARIA. Dela diet'a Ungariei relatamu numai incidentulu, ca in siedinti'a din 18 Martiu, candu s'a primitu fipsarea legii bugetarie Irányi facú propunerea: „Cas'a se -si pronuncie desaprobarea sa, ca regimela n'a intrevenuit in favórea Franciei la pertractarile de pace“, dér' fú combatusu de Jókay, Tisza si Ivánka si camer'a Ungariei se pronuncie, ca interesulu Ungariei e a tiené la unificarea Germaniei. —

Congresulu episcopiloru unguresci desbate proiectele de autonomia si matatorii suntu pentru nedependinti'a si omnipotenti'a capiloru besericesci dupa proiectulu maioritati, ér' alu minoritati se combate din resputeri, care va si cadé cu basea lui cea liberala. —

Discursulu

dlui deputatu Vinc. Babesiu,

tienutu in camer'a repr. a Ungariei, in diu'a de 10 Martiu n. la desbaterea cestiunei despre subventiunea gimnasiiloru confesionali.

Onor. casa reprezentativa! In momentul de mai inainte, fuseramu martori unei aparituni, fórt rare, celu pucine dupa a mea scire — fórt rare, si care dóra chiaru numai in alu nostru parlamentu se póte observá. Se face o propunere; se dá comisiunei concerninte; comisiunea vine -si i recomanda primirea — sub o conditiune; se scóla siesepte oratori pentru propunere, dér' toti contra conditiunei, si nimenui in tóta cas'a nu i vine aminte a trage la indoiéla necesitatea sumei cerute: si — ce se vedí, se pune la votu propunerea, si — cade! (sgomotu.)

Me rogu de ertare, onor. casa; ori catu ne vomu nevoi a ascunde adevéru, totu este invederatu, ca aci necesitatea nici nu s'a discutatu, nici nu s'a trasu la indoiéla; de unde urméza, ca aici nimenui nu i pasa de necesitate, ci ca alte motive domnescu. Facia de astfeliu de aparitiune este greu a vorbí la obiectulu séu propunerea ce acum stá pe tapetu; pentruca si aici se póte intemplá asemenea, cá adica cerut'a suma se nu se atace de nimenea, necesitatea ei se se recunósca, si totusi la votare s'o ajunga si pre acésta propunere aceea si s'órté cá pre cea in privinti'a gimnasiulu romanu din Bradu.

Eu, onor. casa, tienu, ca astfeliu de aparituni nu marescu védi'a legelatiunei; eu sum de opiniunea, ca camer'a este detória a-si motivá bine fia-ce resolutiune a sa, déca pretinde si doresce, cá lumea se créda in autoritatea si vitalitatea legelatiunei.

Incatu pentru gimnasiulu serbescu? de a carui subventionare se lucra, eu crédu, ca suntemu detori a votá sum'a receruta de ajutoriu; pentruca acésta camera si pana aici a votatu acelu ajutoriu, si pentruca sum convinsu, ca déca i s'ar denegá acelu ajutoriu, eesistinti'a lui ar' fi periclitata, elu chiaru ar' inceté de a mai eesiste, prin ce unu midiuocu de cultura s'ar nimicí. Onorabil'a casa deci, crédu, ca nu va voí a dá dovéda lunei, cumca este neamica culturei si nu i pasa de ea!

Ce se tiene de conditiunile propuse, eu in vorbirea de mai inainte amu provocatu si amu aratatu, ca ele suntu fara totu temeiu si chiaru nepracticabile; deci eu pururiá voiu fi in contra primirei acelora, si affirmu, ca ele nici nu se potu sustiené cu ratiabilitate.

Si acum se -mi fia ertatu a respunde dlui dep. I. Justh la imputatiunile ce ni fece in urm'a celoru descoperite de Hodosiu. Dlu Justh, pre langa tóte, ca onor. casa numai mai inainte luá o astfeliu de resolutiune, carea preste totu, de nimenea si nici dintr'o parte n'a fostu propusa si motivata, totu afla de bine a afirmá, ca votulu casei a fostu dreptu si consecinte. Eu crédu, ca tocmai, pentru ca necesitatea sumei cerute nu s'a negatu de nime si propunerea nu s'a combatusu de nimenea, votulu

negativu alu casei nu este dovéda de dreptate si consecintia, ci — de contrariulu.

Dlu Justh iea in nume de reu, si mai numai catu nu dise, ca ié de tradare casulu, candu cineva necastigandu aici unu ajutoriu cerutu si necesariu, ar' merge se lu caute afara din tíera. Ve rogu se nu perdéti din vedere, ca eesistu trebuintie, la particulari cá si la natiuni, spre a caroru acoperire ei suntu obligati naturalmente. Un'a dintre aceste trebuintie este trebuinti'a de instructiune si cultura (aprobari din stang'a estrema). In prim'a linia este detorinti'a tieriei de a acoperi acésta trebuintia; nu si implinesce, nu vré tíer'a se-si implinésca acésta detorintia, atunci poporulu ce sente acea trebuintia, este obligatu a cautá ajutoriulu acolo, unde lu póte gasí (turburare). Nime nu este indreptatitu a se condamnă elu insusi la mórté, apoi natiunea romana s'ar condamnă chiaru la mórté, déca ea, cautandu si negasindu aici, la legelatiunea patriei sale midiuócele de cultura, aiuriá nu le ar' mai cautá, ci s'ar lasá fara cultura! Dér' ea — va cautá da, acele midiuóce; ca-ci a cautá cultur'a este chiamarea ei, cultur'a fiindu i conditiunea de eesistintia.

Dlu deputatu D. Irányi a amintitu de antipathi'a ce s'ar observá contra scóleloru comune la nationalitati si confesiuni. A spusu celu mai deplinu adevéru. Dér' cine este caus'a acelei antipathii? Confesiunile? — Nici decatu; ci este neincrederea in guberniu si in politic'a guberniului, si — se ne luamu bine sém'a, se nu se latiesca acea neincredere si contra legelatiunei tieriei (sgomotu in drépt'a; aprobari in partea stangei estreme).

Déca legelatiunea ungrésca creá astfeliu de legi pentru invetiamentulu publicu, si déca guberniulu pre tóta diu'a ar' face astfeliu de dispusitiuni intru interesulu invetiamentulu comunu, cari ar' fi calificate de a desteptá incredere la nationalitati, — n'ar' eesiste antipathi'a contra scóleloru comune. Dér' — en spuneti, ce au facutu pana acuma legile, ce mesurile guberniului in favórea culturei nationale? N'au facutu nimic'a, chiaru nimic'a; din contra, in locu de a promová acea cultura, mai preste totu au incurcat'o si impededat'o!

Din parte-mi, onor. casa, de mai multe ori amu respicatu si nu voiu inceté a repetí de omnia de ori, ca, dupa a mea convingere, fiacare nationalitate si respective poporu nu se póte cultivá si civilisá decatu in propri'a sa limba. Cine tinde a midiuocí acésta cultura si civilisatiune intr'alta óre care limba, acela in adevéru nu voiesce a inaintá, ci a impededá cultur'a si civilisatiunea. Candu odata guberniulu prin faptele sale, si legelatiunea prin legile create de sine voru dovédí, cumca tient'a li este, si cumca dorescu, cá fiacare poporu se se cultive in propri'a sa limba, atunci de buna séma va perí antipathi'a si in spirite se va desteptá incredere catra scólele comune; ca-ci — antipathi'a catra acestea nu este, pentruca suntu comune, ci pentruca pré bine amu observatu, ce diace ascunsu in planulu scóleloru comune; ér' prin procedur'a guberniului la ecsecutarea legii despre scólele comunali, chiaru s'a adevéritu, cumca banuelele confesionaliloru nici decatu n'au fostu fara temeiu!

Din tóte acestea asia crédu, ca urma, onor. casa, cumca este chiaru intru interesulu parlamentulu, cá prin actele, prin legile si resolutiunile sale se dovédésca, ca intr'adeveru vré cultur'a tuturoru popóreloru si nationalitatiloru patriei, si prin urmare, unde si de cate ori se aréta trebuintie de ajutoriu pentru inaintarea invetiamentulu, fara privire la caracterulu nationalu si confesionalu alu scóleloru, se voteze midiuócele reclamate.

In casulu presente eu cum pentru incuviintierea fara orice conditiune a sumei cerute pe sém'a gimnasiulu serbescu din Neoplant'a si recomendu primirea propunerei deputatulu Pavlovics. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. In siedinti'a camerei din 6 Martiu, candu s'a trecut dela cestiunsa Strousberg la ordinea dilei, dupa propunerea d. Florescu, d. Blaremberg cu vr'o 24 consoci, intre cari si N. Ionescu facura o estrapropunere din considerante constitutionale, cá adunarea se pronuncie darea in judecata si urmarirea pe calea penale si civile a tuturoru ministriloru dela darea concesiunei pana la ministeriulu actualu esclusivu, pentru otarirea partii de respundere si penalitatea cuvenita fiacaruia. Camera decide dupa unu mare scomotu, cá acésta propunere se se tramita la sectinni conformu regulamentulu, si in sied. din 7 Martiu, la observarea d.

Bosie, s'a si tramisu de urgentia la sectiunei si se va discuta, póte ca, cu scomotu si mai mare, déca nu va supraveni vreunu altu incidentu desastroosu.

Dér' Strousberg inca sacramentéza in diurnalulu bursei de Berlinu, ca elu nu va plati cupónele, ci statulu romanu trebuie se le platésca pe tóte, ca-ce elu a facutu vr'o 70 miliarde de cale ferata si apoi toti posesorii de obligatiuni strousbergiane voru avé a pretende interesele numai dela garantu, statulu romanu, care se pune chiaru in obligatiuni cá atare, ér' déca statulu romanu va avé ceva cu elu, Strousberg va mai vedé si elu ce e de facutu, dér' vis-à-vis de publicu elu n'are nici o oblegatiune la plat'a dobendiloru, si avisasa pe posesorii de chartii de ale lui se pretenda acésta dela statulu romanu, ca elu e scrisu garantu, si dupa creditulu lui s'au cumparatu chartiele, apoi elu Strousberg inca va lucra spre a se ajunge a-cestu scopu. Lucrulu dér' e catu se póte de incurcatu; némtiulu a insielatu formalitatea in tecstulu obligatiuniloru si fiinduca elu a emis mai multe obligatiuni decatu e lucrulu efectuitu, cu tóte, ca n'a predatu lucrulu, totu pretende procentele dela statulu romanu cá garantu. — Mai facitive tréba cu prusianii. Siretii si perfidii nu sciu comanaci nici fi recunoscatóri. —

„Romanulu“ primindu dela doi juni romani diu Lyon, cari luptara cu bravura in sierurile aperatoriloru Franciei, una telegrama despre recunoscinti'a aratata din partea guvernulu Franciei, vorbesce asia:

„Doi juni romani, cari luptandu cu bravura in rondurile aperatoriloru Franciei, au facutu onóre tieriei loru si au sigilatu, impreuna cu alti multi romani, cu sangele loru, legaturile ginte latine dela marea négra cu cea dela atlantica, ne tramitu urmátóri'a telegrama:

„Lyon 16 Martiu.

„Guvernulu Franciei, prin ordinea de dí de licentiere a armateloru ausiliarie, multiamesce romaniloru, atatu de bravi si de devotati Franciei.

Adjutante-maioru Dunca.

Locotenente Stoic'a.“

Déca Franci'a, — in armatele, careia romanii n'au pututu formá decatu o fractiune aprópe imperceptibile, numericu vorbindu, — se simte detória a multiami romaniloru „atatu de bravi si de devotati ei“, cu catu mai recunoscatóri trebuie se fimu noi, toti romanii, aceloruni juni, cari espunendu-si cu eroismu viéti'a si unii chiaru sacrificandu-o, au dusu cu sine espresiunea cea mai fidele si ardinte a simtiementelor si recunoscintiiei natiunei romane pentru sor'a ei mai mare din occidente!

Onóre si lauda loru; onóre cu atatu mai mare, cu catu guvernulu trecut, guvern vitregu si strainu nu se sfiea de a se aratá destulu de evidinte complesinte inimiciloru Franciei, si prin urmare ostile si persecutore contra aceloruni ce, miscati de puterea sangelui, mergeau se-si dè viéti'a cá tributu de recunoscintia, devotamentu si fratia din partea intregi romanime.

S'a disu adesea, si istori'a, si insasi relegiunea crestina, — care se intinse si cuceri lumea de pe crucea insangerata si dieificatória a salvatorelui, — probéza, ca totu ce a fostu si este mare si dainuitoriu in lume a avutu de temelia suferinti'a, durerea, sangele omenescu.

Ei bine! acestu resbelu, ori catu de nefastu a fostu pentru Franci'a, a aruncatu temeli'a unui martetiu viitoriu pentru ginte latina. Ideele moderne, principiile nascute dintr'ensele, ne spuneau deja, ca tóte natiunile de aceea si ginte suntu detórie se se unésca, se se puna garante unele pentru altele, spre a puté ajunge se realizeze aspirarile loru de progresu, de marire. Inse abstractiunea nu erá de ajunsu: aceste salvatórie idei, pentru a dobandi puterea de a deveni faptu, erá neaperatu se fia adapate in nefericire cu sangele fecundatoriu alu tuturoru natiuniloru de aceea si ginte. Pe campii de batalie, cari resuna inca de gemetele sfasietórie ale ranitoru si murintiloru, s'a versatu alaturi si s'a amestecatu sangele francesu, italianu, spaniolu, ro-

manescu; elu s'a varsatu si s'a amestecat in in-vingere, in nefericire. Ei bine! acestu sange va fi temelie a unirei strinse si nedespartite a tuturor natiunilor de ginte latina, va fi garanti'a viitóriei ei mariri.

Onóre dér' si recunoscintia celoru, cari au pusu si sange romanescu in acésta temelie! —

Contribuiri

pentru ajutorarea ranitiloru, veduveloru si orfaniloru fratiloru nostri francesi, cadiuti in lupta pentru patri'a strabuna:

Blasiu Martiu. (Continuare la Gazet'a Nr. 100 si 101 — 1870 si 6, 7 si 8 — 1871).

Prin o. d. Ioach. Crisanu parochu gr. cat. in Ighiu:

a) in bani: dela domni'a sa 1 fl., dn'a Iul. Crisanu 25 cr., Nic. Florescu si Ge. Popa cate 50 cr., dn'a Ver. Florescu si Io. Popu cate 30 cr., Georgiu Florescu, Ioane Medrea, Nic. Macsimu, Dum. Davidu, Dum. Morariu si Nic. Macsimu cate 20 cr., Nic. Parau 16 cr., Stef. Bucerdianu 15 cr., Nic. Dobo si Rav. Danila cate 10 cr., Nic. Tardiu 5 cr., Vas. Daramusiu 4 cr., la olalta 4 fl. 65 cr.

b) bucate, si in specie cupe de grau: dela Nic. Istrate si Vas. Dumitru cate 8 cupe, Georgiu Cionca, Ang. Florescu, Nic. Danila, Io. Danila, Ang. Ilie cate 4 cupe, Sav. Costea, Ilie Danila cate 3 cupe, Io. Sor'a, Nic. Costea, Io. Fenisieriu cate 2 cupe, Nic. Radu, Nic. Popa cate 1 cupa. De cucurusu: dela Il. Trifu, Io. Macsimu cate 8 cupe, Dum. Eucau 6 cupe, Nic. Hada, Io. Moise, Io. Florescu, Georg. Sava, Io. Bocsia cate 4 cupe, Io. Radu, Petru Turlea, Dum. Macsimu, Ios. Anghelu cate 3 cupe, Rus. Contoru, Ch. Miclea, Georg. Dobo, Vas. Eucau cate 2 cupe, Par. Fenisieriu, Ch. Fenisieriu, Io. Visariu, Nic. Parau, Il. Borsa, Nic. Vasinca, Io. Anghelu cate 1 cupa; la olalta 3 metr. 2 cupe grau si 4 metr. 5 cupe cucurusu, care s'au vendutu cu 10 fl. 35 cr.

c) carpe: dela dn'a Elis. Florescu 8 loti, dn'a Iul. Crisanu 4 loti.

d) scame: dela dn'a Iul. Crisanu, dn'a Rav. Chisbacu, Sof. Burba cate 8 loti, dn'a Ver. Florescu 4 loti, dn'a Elis. Florescu si Rav. Suciucate 1 lotu; la olalta 30 loti.

Obs. Sum'a baniloru face 15 fl., din care subtraguuduse portulu postale s'a tramisu comitetului 14 fl. 35 cr.

Prin d. Iosifu Oroianu protop. Olpretului dela domni'a sa, Pav. Munzatu propr., Io. Munzatu par., Teod. Vesicanu par. cate 2 fl., Dion. Valeonu inv., Nic. Popu par., Io. Mezei propr. cate 1 fl. 50 cr., Gav. Munzatu par., Bas. Danciu doc., Io. Florianu par., Petru Ienciu par., Zach. Popu par. cate 1 fl., Korsai Gábor not. 1 fl. 2 cr., Oprea Dorofteiu cur., P. Ionucu econ., Pav. Buculeiu econ., Io. Petis cur., Io. Petis a Lichi econ., Teod. Munzatu a fet. econ., Al. Popu econ., Bas. Vesicanu inv., Tom. Danciu econ., Harga Manucu r. c. arend., Greg. Unguru fetu, Io. Cosma inv., Teod. Mihali jude cate 50 cr., Pav. Lascajonu econ., Cost. Munzatu econ., Andr. Popu, Io. Muresianu propr., Io. Ludosianu jude cate 40 cr., Campeanu lui Indreiu cur., Pav. Munzatu v.-cur., Fil. Ludosianu econ., Indr. Cherechesiu econ. cate 30 cr., Vas. Muresianu econ., Stef. Karsai cant., Cost. Dragosiu cur., Mat. Fejér econ., Petru Munzatu econ., Pav. Munzatu mai. econ., Io. Munzatu a Petri econ., Teod. Munzatu jun. econ., Tom. Todorutiu cur., Mih. Popu jun. econ., Isak Frid. isr., I. Bancu econ., Georg. Pusicasiu econ., Georg. Balindn econ., Io. Popu econ., Flor. Balindu econ., Petru Mezei econ. cate 20 cr., Vas. Popu a Paras. econ., Nutiu Silivasiu econ., Gr. Ludosianu propr., Gav. Crisanu propr., Sim. Ciascai cur., Io. Coroianu econ. cate 15 cr., Mih. Savu econ., Stef. Chira econ., Gavr. Iliutiu econ., Gav. Munzatu serv., Vas. Munzatu econ., St. Munzatu econ., Iliu Munzatu econ., Condrate Munzatu serv., Io. Seplacanu econ., Const. Popu cur., I. Vesicanu fetu, Erem. Campeanu econ., Gregoriu Campeanu l. Ioanu, Andr. Todorutiu jude, Gregoriu Hrubanu cur., Vas. Copilu econ., Vas. Motianu cur., Stef. Motianu econ., Greg. Motianu econ., Pavelu Moldovanu econ., Io. Igritianu econ., Dum. Romanu econ., Sim. Todoru econ., Vas. Ludosianu econ., Teod. Florianu cant., Grig'a Buda econ., Io. Danu doc., Iac. Racolti'a econ., Andr. Micu econ., Petru

Balintu econ., Teod. Cristea econ., Gl. Cristea econ., Pelle Natu econ., Vas. Micu econ., Gav. Pelle econ., Teod. Csukas econ., Io. Siladi econ., Io. Pintea econ. cate 10 cr., Teod. Racolti'a 5 cr., Stef. Pusicasiu porcariu 3 cr.; la olalta 36 fl. 40 cr. v. a. (Va urmá.)

Varietati.

— Invitare de prenumeratiune se face la opulu ce va esi de sub tipariu pana in midiuloculu lunei lui Iuniu a. c. sub titlulu: **„Procedur'a cartiloru funduarie“** urmata de mai multe ordinatiuni ministeriali si de patentele urbariali din 29 Maiu 1853 si 21 Iuniu 1854 in estrasu, cu deslusiri si formularie la introducerea cartiloru funduarie in Transilvani'a, scrisa pentru partite si agenti, traducere lucrata de Grigoriu Tamás-Miculescu, comisariu reg. la corpulu localisatoriu alu cartiloru funduarie din Transilvani'a.

Autorulu s'a silitu prin acestu opu a servi la mana onor. publicu romanu cu unu indreptariu completu, care va servi de basa la tóte afacerile cartiloru publice.

Credemu, ca nu avemu lipsa de a recomandá acésta carte proprietariloru, administratoriloru de bunuri, oficiantiloru comunali si mai alesu oficiantiloru judecatoresci, advocatiloru si agentiloru romani privati, ca-ce cine nu scie insemnateea institutului cartii funduarie, care servece la intemeierea creditulu publicu, pe care e basata intréga viéti'a privata si publica a cetatianului: — reflectamu numai la acea impregiurare, ca chiaru acuma se intemeiază necesitateea de unu astfelu de opu, care se manduca pe proprietariulu romanu a-si asigura stabilitateea referintiloru sale de posesiune si prin acesta a-si validata drepturile sale de cive atatu in legatur'a sa cu statulu, catu si in afacerile sale cu cetatianii sei. — Altcum nu potemu lasá ne observatu, ca o carte cá cea de facia nu ecsista in literatur'a romana, care inca póte fi destula recomandare la onor. publicu romanu, iubitoriu de literatur'a materna.

Opulu va esi de sub tipariu pana in midiuloculu lunei lui Iuniu 1871 si va consta cam din 20 cóle tiparite garmond cu pretiulu de 1 fl. 50 cr. v. a., éra mai tardiu prin librariu se va vinde cu 2 fl. v. a.

Pretiulu de prenumeratiune suntu rogati dnii abonanti si colectanti alu tramite deadreptulu la autorulu in Rebrisiór'a, post'a ultima Naseudu, celu multu pana in 30 Aprile a. c. sub adros'a autorului, cá astfelu se ne potemu acomodá cu tiparirea ecsemplarielor, séu ca tramitendu de timpuriu cólele de prenumeratiune opulu se va puté aredicá dela posta pe langa depunerea pretiului. (Postnachnahme.)

Onoratoriloru domni colectanti dela nóue prenumeranti li se asigura unu ecsemplariu in semnu de recunoscintia. — Autorulu.

— In librari'a d. Eggenberger (Hoffmann si Molnár) in Pest'a se afla mape de formatu micu cu colori pentru imp. austro-maghiaru si a corónei Ungariei cu Ardélulu, in limb'a maghiara cu cate 20 cr. ecsemplariulu, corespondietória pentru scólele, respective pentru invetiaceei unguri.

Pentru romani face necesitate numiri romanesi, cum se afla in map'a Transilvaniei compusa si editata de d. Spiridonu Fetti, care credemu, ca in a dóu'a editiune s'ar poté scadá in pretiu, candu s'ar afla mai multi prenumeranti subscrisi, si s'ar intinde si pentru totu imperiulu. —

Novissimu. Bucuresci 24 Martiu. Eri cu ocaziunea serbarei victoriei imperatului Germaniei de catra germani se facú o tavatura, dupa care se facura arestari mai multe. Intregu ministeriulu fú demisionatu si denumitu altulu nou: Lascaru Cargariu presiedinte si interne, Costaforu esterne, Mavrogeni finantie, Tell de resbelu, Nic. Cretulescu justitia, min. la lucrari publice vacantu. —

Parisu 24 Martiu. Una mare manifestatiune s'a facutu in favórea unei republice legale, cu merii din Parisu in frunte. Menotti Garibaldi a primitu asupra-si comand'a preste gard'a nat. Gard'a cea revolutionaria se primésca dela agentii bonapartistici cate 6 franci pe di. Dupa amédia manifestatiuni din partea partitei ordinei, care avú conflictu sangerosu cu insurgentii, 3 cadiura morti si multi raniti. Unu batalionu de gard'a nat. se intruni cu

insurgentii, cari cuprinsera tóte casele in giurulu pretoriului. E téma, ca agitatiunile revolutionari suntu fórté ramurite si estense. „Prov. Cor.“ of. berlinese scrie, ca Germani'a nu se va amesteca in luptele interne ale Franciei. Situatiunea e critica si seriósa. —

Nr. 2223—1871.

1—3

Publicatiune.

Dupa impartasirea oficiului r. ung. de contributiune si vama de aici, din 18 a l. c. Nr. 434 se voru publica tabelele pentru contributiunea dupa venitu, pentru cetatea Brasiovu pe anulu 1871, care s'au cercetatu din partea numitului oficiu, in sensulu §-lui 27 alu art. de lege XXVI din 1868 dupa cum urméza, si anume:

1. Pentru cetatea din laintru dela 22 Martiu.
2. Pentru Floraria (Blumenau) dela 1 Aprile.
3. Pentru Brasiovulu vechiu dela 9 Aprile.
4. Pentru Scheiu dela 23 Aprile a. c., si de atunci se voru afla in decursu de 8 dile in cas'a sfatului, unde in órele obicinuite de cancelaria se potu ceti de fiacare.

Despre acésta se incunoscintiezza toti cei ce suntu supusi contributiunei dupa venitu spre orientare cu acelu adausu, ca comisiunea pentru demesurarea contributiunei dupa venitu -si va incepe lucrarile sale cu 1-a Aprile a. c. si ca toti, cari se voru senti impoverati cu sum'a demesurata, au se-si faca pasii loru conformu publicatiunei acestui magistratu din 8 Martiu a. c. Nr. 1788.

Brasiovu in 20 Martiu 1871.

Magistratulu urbanu si districtuale.

Banc'a generala de ascuratiune reciproca „TRANSILVANI'A“ a deschisu trei colegialitati (tovarasii) ereditórie:

1. Cu terminulu de „impartire“ dela 1 Ian. 1882.
2. „ „ „ „ „ „ 1887.
3. „ „ „ „ „ „ 1892

si invita prin acésta la intrare si impartasire. Prin formarea de colegialitati ereditórie separate, a caroru fonduri se voru intrebuintia eschisivu numai pentru cumpararea de sortiuri, publicului i se deschide ocaziune a se impartasi de nuancele fortunei, fara cá se trebuiésca se pérda, ce a pusu, cum se intempla la promese, nici se platésca adause insemnate preste cursu, precum se intempla la cumpararea sortiuriloru cumperate. Mai deaprópe se póte vedé totulu in prospecte, cari se voru tramite libere de portu postalulu la cercrea vercaruia. 3—3

Schwarze et Bartha,

plati'a Nr. 16,

prestéza cu cunoscutai soliditate

tóta specia de vestiminte

de cavaleri

si oferéza o. p. una cantitate mare pe alesu de cele

mai nóue materie de surtuce,

pantaloni si giletece cu pretiulu celu mai moderatu.

☛ Pentru strimtérea localului computamu materiale din anulu trecutulu comtantu cu pretiurile fabriciei.

3

Cursurile

la bursa in 25 Martiu 1871 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 85	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9	95 1/2
Augsburg	—	—	122	50
Londonu	—	—	124	90
Imprumutulu nationalu	—	—	58	25
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	68	05
Obligatiunile rurale ungare	—	—	79	50
„ „ tenesiane	—	—	75	75
„ „ transilvane	—	—	74	50
„ „ croato-slav.	—	—	83	50
Actiunile banicei	—	—	726	—
„ creditulu	—	—	265	30

Redactoru respundietoriu

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.